

WOJEWODA OPOLSKI

PN.III.4131.1.148.2018.JP

Opole, dnia 23 października 2018 r.

**Przewodniczący Rady Miejskiej
w Ujeździe
ul. Sławięcicka 19
47-143 Ujazd**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994)

stwierdzam

nieważność części uchwały Rady Miejskiej w Ujeździe nr XLVIII.295.2018 z dnia 24 września 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu w Niezdrowicach, tj.: § 4 oraz § 6 przedmiotowego aktu – z powodu istotnego naruszenia prawa.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Ujeździe na sesji w dniu 24 września 2018 r., powołując się m. in. na art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) podjęła uchwałę nr XLVIII.295.2018 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu w Niezdrowicach. W § 6 kwestionowanego aktu Rada postanowiła, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, na wniosek uczestnika lub pracownika socjalnego, może częściowo lub całkowicie zwolnić uczestnika z ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził naruszenia prawa o charakterze istotnym.

Zgodnie z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W przywołanym przepisie ustawodawca upoważnił wskazane organy do ustalenia zasad odpłatności w sensie pozytywnym – poprzez konieczność określenia wysokości odpłatności, a nie poprzez zwolnienie z jej ponoszenia. Przepis art. 97 ustawy nie daje podstaw do dokonywania zwolnień, tak jak ma to np. miejsce w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, wedle którego rada gminy nie tylko określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, ale również szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt: II SA/Op 258/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt: II SA/OI 398/18). Należy przy tym zwrócić uwagę na to, że obowiązek ponoszenia opłaty za pobyt w ośrodku wsparcia wynika z przepisów ustawy o pomocy społecznej. Ustawodawca wskazał również sytuacje, w których dopuszczalne jest odstąpienie od żądania zwrotu należności z tego tytułu oraz stosowania ulg w spłacie. Skoro zatem

kwestie te zostały uregulowane w ustawie, a przepis art. 97 ust. 5 ustawy nie zawiera upoważnienia do określenia przez organ stanowiący gminy zasad obniżania lub zwalniania z opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia, to należy stwierdzić, że Rada Miejska w Ujeździe wprowadzając takie postanowienia przekroczyła delegację ustawową.

Organ nadzoru ponadto wyjaśnia, że zgodnie z treścią art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Powyższa zasada oznacza, że każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Realizując kompetencję organ musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady – w tym poprzez przekroczenie delegacji ustawowej – z reguły stanowi istotne naruszenia prawa. Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, że normy upoważniające powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2010 r., sygn. akt: IV SA/Wr 593/09).

Biorąc pod uwagę przedstawioną linię orzeczniczą oraz rozważania na temat art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, należy stwierdzić, że § 6 kwestionowanej uchwały stanowi istotne naruszenie prawa, uzasadniające stwierdzenie jego nieważności.

Należy również zwrócić uwagę no to, że z istoty aktu prawa miejscowego, jakim jest kwestionowana uchwała, wynika niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących go norm o charakterze powszechnie obowiązującym. Takie stanowisko znajduje odzwierciedlenie w utrwalonej linii orzeczniczej, uznającej za niedopuszczalne powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikację przez przepisy prawa miejscowego. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 października 1999 r. (sygn. akt: II SA/Wr 1179/98) trafnie zauważył, że „uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego nie może regulować jeszcze raz tego, co zostało zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest nieważna. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy”.

W związku z powyższym, za istotnie naruszający prawo uznać należy § 4 kwestionowanej uchwały, zgodnie z którym okres pobytu w Dziennym Domu oraz wysokość odpłatności ustala Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ujeździe w drodze decyzji administracyjnej. Zapis ten w zakresie, w jakim stanowi, że udzielenie pomocy następuje w drodze decyzji administracyjnej, stanowi powtórzenie art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm.) niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Wojewody Opolskiego
w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. Wojewody Opolskiego

Beata Adamus
Dyrektor Wydziału
Prawnego i Nadzoru

Sprawę prowadzi: Joanna Piekarz , Referent prawny, Wydział Prawny i Nadzoru, tel. 77 45 24 462.